

คำอธิบายประกอบการจัดทำรายงานรายได้และค่าใช้จ่าย (ตาราง บ.ล.2/1)

1. รายได้

1.1 ค่านายหน้า

1.1.1 ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์ หมายถึง ค่านายหน้าที่บริษัทได้รับจากการประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และในกรณีที่บริษัทที่ต้องส่งคำสั่งซื้อขายผ่านบริษัทหลักทรัพย์อื่น ให้รายงานเป็นค่านายหน้าสุทธิ (ค่านายหน้ารับหักด้วยค่านายหน้าจ่าย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่านายหน้าจ่ายจากการซื้อขายเพื่อบัญชีบริษัทเอง ซึ่งถือเป็นต้นทุนการได้มาของสินทรัพย์นั้น)

1.1.2 ค่านายหน้าจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ค่านายหน้าที่บริษัทได้รับจากการประกอบกิจการการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ในกรณีที่บริษัทที่ต้องส่งคำสั่งซื้อขายผ่านบริษัทอื่น ให้รายงานเป็นค่านายหน้าสุทธิ (ค่านายหน้ารับหักด้วยค่านายหน้าจ่าย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่านายหน้าจ่ายจากการซื้อขายเพื่อบัญชีบริษัทเอง ซึ่งถือเป็นต้นทุนการได้มาของสินทรัพย์นั้น)

โดยให้รายงานแยกค่านายหน้าใน 1.1.1 และ 1.1.2 ตามประเภทของลูกค้านี้

(1) จากลูกค้าสถาบันในประเทศ ได้แก่ ลูกค้าสถาบันตามประกาศว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และการค้าหลักทรัพย์ที่มีใช้ตราสารแห่งนี้ และมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 และประกาศที่ออกตามมาตราดังกล่าว เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทประกันชีวิต นิติบุคคลประเภทบริษัท และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

(2) จากลูกค้าต่างประเทศ ได้แก่ ลูกค้าชาวต่างประเทศที่ถือหนังสือเดินทาง (passport) ของต่างประเทศ และชาวต่างประเทศที่มีถิ่นที่อยู่หรือประกอบธุรกิจในต่างประเทศ นิติบุคคลหรือกองทุนต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคนที่ถือใบต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(3) จากลูกค้าทั่วไป ได้แก่ ลูกค้าอื่นนอกเหนือจากที่รายงานในรายการ (1) และ (2)

1.1.3 รายได้ค่านายหน้าอื่น หมายถึง ค่านายหน้าที่ได้รับจากการประกอบธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์หรือตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้านอกเหนือจากที่ได้รายงานไว้ในข้อ 1.1.1 และ 1.1.2 เช่น ค่านายหน้าหรือผลตอบแทนจากการเป็นตัวแทนเพื่อซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหน่วยลงทุน (Selling Agent) รายได้จากการเป็นตัวแทนในการรับซื้อหลักทรัพย์ (Tender Offer Agent) เป็นต้น

1.2 ค่าธรรมเนียมและบริการ หมายถึง ค่าธรรมเนียมและบริการที่บริษัทได้รับจากการให้บริการแก่ลูกค้า โดยให้รายงานแยกตามประเภทของธุรกรรมดังนี้

1.2.1 การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ที่บริษัทรับมาเพื่อจำหน่าย

1.2.2 ที่ปรึกษาการลงทุน หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นที่ปรึกษาการลงทุน

1.2.3 การจัดการทรัพย์สินของลูกค้า หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการจัดการทรัพย์สินของลูกค้า เช่น กองทุนส่วนบุคคล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

1.2.4 ที่ปรึกษาทางการเงิน หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการที่ได้รับจากการรับเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน

1.2.5 การให้ยืม / ยืมหลักทรัพย์ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและเงินชดเชยผลประโยชน์ที่ได้รับจากการให้ยืมหลักทรัพย์ รวมถึงค่า rebate รับจากการวางเงินสดเป็นหลักประกันด้วย

1.2.6 นายทะเบียนหลักทรัพย์ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการประกอบธุรกิจนายทะเบียนหลักทรัพย์

1.2.7 อื่น ๆ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการอื่น ๆ ที่ไม่รวมอยู่ในรายการ 1.2.1-1.2.6

1.3 กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์

1.3.1 จากการซื้อขาย หมายถึง กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์ให้นำมาปรับปรุงรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

1.3.2 จากการตีราคา หมายถึง กำไร (ขาดทุน) จากการตีราคาหลักทรัพย์ และกำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงประเภทเงินลงทุนที่ตามมาตราฐานการบัญชีกำหนดให้รับรู้ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมในงบกำไร (ขาดทุน) หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

ทั้งนี้ ให้แยกแสดงตามรายการ 1.3.1 และ 1.3.2 ดังนี้

- 1) หลักทรัพย์ตราสารทุน
- 2) หลักทรัพย์ตราสารหนี้

1.4 กำไร (ขาดทุน) จากตราสารอนุพันธ์ หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดจากการมีฐานะในตราสารอนุพันธ์ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนจากการมีฐานะในตราสารอนุพันธ์ให้นำมาปรับปรุงรายการนี้ เพื่อแสดงยอดสุทธิ หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

ทั้งนี้ ให้แยกแสดงตามรายการ 1.4.1 และ 1.4.2 ดังนี้

- 1) ในตลาดอนุพันธ์
- 2) นอกตลาดอนุพันธ์ (OTC)

1.5 กำไร (ขาดทุน) จากหนี้สินทางการเงินที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าหรือการซื้อขายหนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ให้รวมถึงค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมด้วย

1.6 ดอกเบี้ยและเงินปันผล หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากเงินฝากธนาคารและสถาบันการเงินเงินให้กู้ยืมอื่นที่มีค่าใช้จ่ายให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และส่วนแบ่งกำไรหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากเงินลงทุน โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

1.6.1 จากเงินฝาก

1.6.2 จากเงินให้กู้ยืม

1.6.3 จากเงินลงทุนในหลักทรัพย์

1.7 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์

1.8 กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรต หมายถึง กำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่าของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท และจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ให้แสดงยอดสุทธิ หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

1.9 รายได้อื่น หมายถึง รายได้จากการดำเนินงานนอกจากที่แสดงไว้ในรายการ 1.1 – 1.8 เช่น กำไรจากการขายที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น เป็นต้น ในกรณีที่มิได้ใช้จ่ายในการขายหรือขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวให้นำมาหักจากรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ กรณีที่ยอดสุทธิเป็นผลขาดทุนให้นำไปแสดงไว้ในรายการที่ 2.3.5 ทั้งนี้ รายได้ดังกล่าวไม่รวมถึงรายได้ที่จัดเป็นรายการพิเศษ

โดยถ้ารายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของยอดรวมรายได้รวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทของรายการ (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

2. ค่าใช้จ่าย

2.1 ต้นทุนทางการเงิน หมายถึง ค่าตอบแทนที่คิดให้เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากเงินทุน โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

2.1.1 ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย หมายถึง ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่ายที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืม ทั้งในลักษณะของการออกเอกสารการกู้ยืมเงินและการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี ดอกเบี้ยจากหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน ดอกเบี้ยจ่ายลูกค้าในระบบเครดิตบาลานซ์

2.1.2 อื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน นอกจากที่แสดงไว้ในรายการ 2.1.1 เช่น ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน

2.2 ค่าธรรมเนียมและบริการจ่าย หมายถึง ค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

2.2.1 ค่าธรรมเนียมจากการทำสัญญากับต่างประเทศ หมายถึง ค่าธรรมเนียมจ่ายคู่สัญญาต่างประเทศตามสัญญา เช่น สัญญาร่วมบริหาร สัญญาที่ปรึกษา และสัญญาแต่งตั้งตัวแทนนายหน้า เป็นต้น

2.2.2 อื่น ๆ หมายถึง ค่าธรรมเนียมและบริการจ่ายอื่นนอกจากข้อ 2.2.1 เช่น ค่าธรรมเนียมจ่ายตลาดหลักทรัพย์ ค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาตตัดบัญชี ค่าธรรมเนียมจ่ายให้ตัวแทนขายและรับซื้อสินทรัพย์ ค่าธรรมเนียมการยืมหลักทรัพย์ (รวมถึงค่า rebate ที่จ่ายให้ผู้ยืมกรณีวางเงินสดเป็นหลักประกัน) เป็นต้น

2.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

2.3.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ให้แสดงจำนวนรวมของกรรมการ พนักงานและลูกจ้างที่บริษัทจ่ายเงินให้ในเดือนนั้นไว้ในวงเล็บด้วย

2.3.1.1 เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และค่าล่วงเวลา

2.3.1.2 อื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับพนักงานที่นอกเหนือจากรายการที่แสดงไว้ในรายการ 2.3.1.1 เช่น ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เงินบำเหน็จ เงินเพิ่มค่าครองชีพ เงินทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานส่วนที่บริษัทเป็นผู้จ่ายให้ เงินช่วยเหลือเพื่อสวัสดิการ ภาษีเงินได้ที่บริษัทออกให้ และเงินอื่น ๆ ที่บริษัทจ่ายให้แก่พนักงาน ลูกจ้าง เป็นต้น

2.3.2 ค่ารับรอง หมายถึง ค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการรับรองหรือการให้บริการที่จะอำนวยความสะดวกแก่กิจการ

2.3.3 ค่าจ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ หมายถึง ค่าเสื่อมราคา ค่าเช่า ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าภาษีที่ดินและโรงเรือน ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าวัสดุของใช้ และค่าใช้จ่ายอื่นเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

2.3.3.1 ค่าเช่า

2.3.3.2 ค่าเสื่อมราคา

2.3.3.3 อื่น ๆ

2.3.4 ค่าตอบแทนกรรมการ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่จ่ายให้กรรมการ

2.3.5 ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานอื่นนอกจากที่แสดงไว้ในรายการ 2.3.1 - 2.3.4 เช่น ค่ารับรอง ค่าใช้จ่ายตัดบัญชีอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นต้น ทั้งนี้รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่จัดเป็นรายการพิเศษ เช่น ผลเสียหายจากการทุจริตของพนักงาน ผลขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น ในกรณีที่มิอาจได้จากการขายสินทรัพย์ดังกล่าว ให้นำมาหักจากรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ หากยอดสุทธิเป็นผลกำไร ให้นำไปแสดงไว้ในรายการที่ 1.9

โดยถ้ารายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายรวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทของรายการ (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

2.4 หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ / ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และดอกเบี้ยค้างรับที่ได้ติดตามทวงจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้ รวมทั้งจำนวนที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ / ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และดอกเบี้ยค้างรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ภายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

สำหรับลูกหนี้ที่เกิดจากการทุจริตของพนักงาน และลูกหนี้ที่แสดงเป็นสินทรัพย์อื่นในงบดุลที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้ ให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายอื่นแสดงไว้ในรายการที่ 2.3.5

2.5 ขาดทุนจากการด้อยค่า หมายถึง มูลค่าขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน โดยให้แยกแสดง ดังนี้

2.5.1 หลักทรัพย์ตราสารทุน

2.5.2 หลักทรัพย์ตราสารหนี้

2.5.3 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทรวม

3. กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้ หมายถึง ยอดรวมรายได้หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่าย แต่ก่อนหักภาษีเงินได้ หากมีผลขาดทุน ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

4. ภาษีเงินได้ หมายถึง ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คำนวณขึ้นตามวิธีการบัญชีหรือตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

5. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ หมายถึง กำไร (ขาดทุน) หลังภาษีเงินได้ หากมีผลขาดทุน ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

6. กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น หมายถึง รายการรายได้และค่าใช้จ่าย (รวมถึง การปรับปรุงการจัดประเภทรายการใหม่) ซึ่งมาตรฐานการบัญชีไม่อนุญาตให้รับรู้ในงบกำไรขาดทุน

6.1 การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน กำหนด

6.2 การวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย หมายถึง กำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน ตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน กำหนด

6.3 การแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ หมายถึง กำไรและขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ ตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ กำหนด

6.4 โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน หมายถึง กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงานตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน กำหนด

6.5 อนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด หมายถึง กำไรและขาดทุนจากการประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์ที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด เฉพาะในส่วนที่มีประสิทธิผล ที่จะต้องแสดงในส่วนของผู้เจ้าของ

6.6 อนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิ หมายถึง กำไรและขาดทุนจากการประเมินมูลค่าตราสารอนุพันธ์ที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศเฉพาะในส่วนที่มีประสิทธิผล ที่จะต้องแสดงในส่วนของผู้เจ้าของ ได้เสียที่ได้รับจากบริษัทร่วมเฉพาะกรณีการจัดทำงบการเงินรวม ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด

6.7 ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น หมายถึง ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งคำนวณขึ้นตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ภาษีเงินได้ กำหนด

7. กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม หมายถึง ผลรวมของรายการที่ 5 และ 6